

Ceyi: 20579
Tarih: 19.10.2026

51488

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde Diyarbakır'da 412 yurttaş yaşamını yitirmiş, binalar yıkılmış, binlerce yapı ağır hasar görmüştür. Diyarbakır Valiliğinin açıkladığı verilere göre kent genelinde 5.411 bina ağır hasarlı olarak kaydedilmiştir. Depremlerin üzerinden üç yılı aşkın süre geçmesine rağmen, konutlarını kaybeden bazı yurttaşların hak sahipliği süreçlerinde yaşadıkları sorunlar devam etmektedir.

Bu mağduriyetlerden biri, depremden önce satın alındığı ve fiilen kullanıldığı belirtilen ancak tapu devri deprem sonrasında gerçekleştirilen konutların hak sahipliği başvurularında ortaya çıkmaktadır. Ekonomik güçlükler nedeniyle tapu işlemlerini zamanında tamamlayamayan yurttaşlar, konutlarının bedelini depremden önce ödemiş ve bu konutlarda yaşamış olmalarına rağmen tapu devir tarihleri gerekçe gösterilerek hak sahipliği dışında bırakılabilmektedir.

Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Mevlana Halit Mahallesi'nde yaşayan Mehmet Mazlum Çevik'in başvurusu bu soruna somut bir örnek oluşturmaktadır. Çevik, 6 Şubat 2023 depremlerinde ağır hasar gören konutunu depremden önce satın aldığını, bedelini ödediğini ve uzun süredir bu konutta yaşadığını, ancak ekonomik güçlükler nedeniyle tapu devrini 21 Şubat 2023 tarihinde gerçekleştirebildiğini belirtmektedir. Deprem öncesi satış ve kullanım ilişkisini desteklemek amacıyla elektrik faturaları, emlak vergisi kayıtları, satış beyanı ve tanık anlatımları sunmasına rağmen hak sahipliği başvurusu reddedilmiştir.

Çevik'in ret işlemine karşı açtığı dava, Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 06.09.2024 tarihli, E:2024/312 ve K:2024/960 sayılı kararıyla reddedilmiş, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesinin 22.09.2025 tarihli kararıyla istinaf başvurusu da reddedilmiştir. Yargı kararlarında, taşınmaz mülkiyetinin kazanılmasına ilişkin hükümler ile afet sonrası hak sahipliği mevzuatı esas alınmıştır. 7269 sayılı Kanun ve Afet Sebebiyle Hak Sahibi Olanların Tespiti Hakkındaki Yönetmelik kapsamında, afetten sonra zarar gören taşınmazı devralan kişilerin hak sahibi olamayacağı düzenlenmektedir. Bununla birlikte Yönetmeliğin 14'üncü maddesinde, taşınmazlarla ilgili mülkiyet ilişkisinin belgelendirilmesinde tapu senedinin yanı sıra tasarruf belgeleri, vergi kayıtları ve diğer resmî belge ve kayıtlar da sayılmaktadır. Bu çerçevede, depremden önce gerçekleştirildiği ileri sürülen ve güvenilir belgelerle desteklenebilen satışlarla deprem sonrasında ilk kez gerçekleştirilen satışların hak sahipliği bakımından nasıl ayrıştırıldığı açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bu bağlamda:

1. 6 Şubat 2023 depremlerinden etkilenen illerde, tapu devrinin deprem tarihinden sonra gerçekleştirilmesi gerekçesiyle hak sahipliği başvurusu reddedilen yurttaşların sayısı kaçtır? Bu başvuruların illere göre dağılımı nedir?
2. Depremden önce satın alındığı ancak tapu devri deprem sonrasında gerçekleştirildiği belirtilen konutlara ilişkin hak sahipliği başvurularında hangi ölçütler uygulanmaktadır? Satış sözleşmeleri, banka dekontları, emlak vergisi kayıtları, abonelik belgeleri ve diğer deliller hangi koşullarda değerlendirmeye alınmaktadır?
3. Deprem öncesinde satın alındığı ve fiilen kullanıldığı belgelerle ortaya konulabilen konutlar ile deprem sonrasında ilk kez satın alınan konutlar arasında hak sahipliği yönünden herhangi bir ayırım yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa bunun gerekçesi nedir?
4. Diyarbakır'da tapu devrinin deprem sonrasında gerçekleştirilmesi nedeniyle kaç hak sahipliği başvurusu reddedilmiştir? Bu kararlardan kaçına itiraz edilmiş, kaç başvuru idari inceleme veya yargı süreci sonucunda kabul edilmiştir?
5. Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Mevlana Halit Mahallesi'nde bulunan ve 6 Şubat 2023 depremlerinde ağır hasar gören konuta ilişkin Mehmet Mazlum Çevik'in hak sahipliği başvurusunun reddedilmesine esas alınan idari değerlendirmeler nelerdir? Başvurucunun sunduğu satış beyanı, vergi kayıtları, abonelik belgeleri ve diğer deliller hangi yönlerden incelenmiştir? Kesinleşmiş yargı kararları da gözetilerek, mevcut mevzuat kapsamında başvurusunun durumuna ilişkin başvurulabilecek başka bir idari mekanizma bulunmakta mıdır?
6. Deprem öncesi satış ve fiilî kullanım ilişkisini belgeleyebilen ancak tapu devri nedeniyle hak sahipliği dışında bırakılan yurttaşların mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik Bakanlığınız veya AFAD tarafından yürütülen herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
7. Afet Sebebiyle Hak Sahibi Olanların Tespiti Hakkındaki Yönetmelik'te, deprem öncesinde gerçekleşen satışların güvenilir belgelerle kanıtlanabildiği durumların, mükerrer hak sahipliğine yol açmayacak şekilde ayrıca değerlendirilmesini sağlayacak bir değişiklik yapılması planlanmakta mıdır?
8. Hak sahipliği başvurusu reddedilen ve deprem nedeniyle barınma ihtiyacı devam eden yurttaşların konut, kira yardımı veya diğer barınma desteklerinden yararlanabilmeleri için hangi alternatif mekanizmalar bulunmaktadır? Bu kapsamda destek sağlanan yurttaş sayısı kaçtır?